

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 842/2024
10.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Миролуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Гордане Којић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Игора Соколовића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Сурдулици К. бр. 131/23 од 16.01.2024. године и Вишег суда у Врању Кж1 39/24 од 23.04.2024. године, у седници већа одржаној дана 10.09.2024. године, већином гласова донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Игора Соколовића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Сурдулици К. бр. 131/23 од 16.01.2024. године и Вишег суда у Врању Кж1 39/24 од 23.04.2024. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док се у преосталом делу **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сурдулици К. бр. 131/23 од 16.01.2024. године, окривљени АА оглашен је кривим да је извршио кривично дело увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика, па му је изречена судска опомена и исти је обавезан да сноси трошкове кривичног поступка, како је то суд прецизно одредио у изреци првостепене пресуде, док је приватни тужилац ради остваривања имовинскоправног захтева упућен на парнични поступак.

Пресудом Вишег суда у Врању Кж1 39/24 од 23.04.2024. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Игора Соколовића и пресуда Основног суда у Сурдулици К. бр. 131/23 од 16.01.2024. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Игор Соколовић, због повреде закона из члана 438 став 2. тачка 2) и члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни суд усвоји, као основан, поднети захтев за заштиту законитости,

побијане пресуде преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе за дело које му је стављено на терет.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу и на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Бранилац окривљеног АА је у поднетом захтеву за заштиту законитости навео да је побиијаним правноснажним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, јер изрека правноснажне пресуде не садржи све битне елементе кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ, због кога је окривљени и оглашен кривим. У вези са изнетим, бранилац наводи да у изреци не постоји увредљива изјава са објективног становишта, при чему је окривљени инкриминисане речи изговорио пред судом у одбрани својих права и заштити оправданих интереса, те речи нису изговорене у намери омаловажавања, што указује по наводима браниоца да је имало места примени члана 170. став 4. КЗ.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, Врховни суд оцењује као неосноване и налази да су, супротно наводима изнетим у захтеву за заштиту законитости, у чињеничном опису радње извршења датом у изреци првостепене пресуде, назначене све чињенице и околности, које чине законска обележја кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом. Назначене су како објективне околности, у односу на радњу извршења која се у конкретном случају састоји у увреди оштећеног – приватног тужиоца, на тај начин што је пред судом изјавио: „Битанга и да не може да га слуша и да ће то на улици да му каже“, као и „Када би сада имао 50 година кроз прозор би га гурнуо“, а које речи објективно посматрано представљају увреду, односно непоштовање његовог достојанства, части и угледа, које су код приватног тужиоца изазвале осећај увређености, тако и субјективне које се тичу урачунљивости и умишљаја окривљеног управљеног на извршење кривичног дела у питању.

Такође, Врховни суд указује, а насупротив наводима захтева, да намера омаловажавања није законско обележје кривичног дела увреда, већ је ставом 4. члана 170. КЗ, предвиђен основ искључења постојања кривичног дела у ситуацији када је увредљива изјава дата, између осталог и у одбрани неког права или заштити оправданих интереса, под условом да се из начина изражавања или других околности види да то није учињено у намери омаловажавања, што нижестепени судови, у конкретном случају, нису нашли.

Осим тога, бранилац у поднетом захтеву за заштиту законитости нумерише да је побиијаним пресудама учињена повреда закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и наводи да је непроверена чињеница да је окривљени на рочишту стално упадао у реч приватном тужиоцу, добацивао, више пута га називао „битангом“ и да је више пута упозорен од стране судије да то не чини, којим наводима суштински указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и повреду закона из члана 440. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и члана 440. ЗКП, то је у односу на ове повреде захтев за заштиту законитости недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП одлучио као у изреци пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Мирољуб Томић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Миланка Ранковић**